

Sygn. akt V U 569/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tamara Kulczewska- Miszczak

Protokolant: sekretarz sądowy Andrzej Urbaniak

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2013 r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania Z. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 8 lutego 2013 znak: (...)

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia

8 lutego 2013 znak: (...)w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. L.prawo do emerytury, począwszy od (...).

II stwierdza odpowiedzialność organu rentowego

UZASADNIENIE

Ubezpieczony Z. L. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.z dnia 08.02.2013 roku , znak: (...) domagając się jej zmiany, poprzez przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, iż organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył mu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 12.08.1974 r. do 30.04.1991 r.,w charakterze elektromontera instalacji elektrycznych przemysłowych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych podnosząc, że stanowisko wskazane w świadectwie pracy z dnia 16.06.2011 r. jest sprzeczne ze stanowiskiem wskazanym w świadectwie pracy w szczególnych warunkach pracy wystawionym przez pracodawcę.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. L., urodzony (...), złożył w dniu 03.12.2012 roku wniosek o emeryturę.

Wraz z wnioskiem przedłożył zaświadczenia i świadectwa pracy, którymi udokumentował niekwestionowany przez organ rentowy staż ubezpieczeniowy według stanu na dzień 01.01.1999r. wynoszący 28 lat, 2 miesiące i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 28 lat, 2 miesiące i 4 dni okresów składkowych.

Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony nie należy do OFE, a w chwili składania wniosku o przyznanie prawa do emerytury pozostawał w stosunku pracy.

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia od 12.08.1974 r. do 30.04.1991 r. z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. w C., ponieważ w świadectwie pracy z dnia 16.06.2011 r. podano stanowisko: elektryk, natomiast w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach podano, że pracował na stanowisku: elektromonter instalacji elektrycznych przemysłowych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 08.02.2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r.

dowód: **akta emerytalne:** wniosek k. 1-3, kwestionariusz k.4, zaskarżona decyzja k.23, karta przebiegu zatrudnienia na dzień 01.01.1999r. k.16 , świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 16.06.2011 r. – k. 8, świadectwo pracy z dnia 07.01.2013 r. – k. 19

Ubezpieczony Z. L. od 12.08.1974 r. do 20.04.1991 r. zatrudniony był (...) S.A. w C., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace elektromontera.

W zakładzie było zatrudnionych około 600 pracowników, w tym 5-7 elektromonterów.

W toku zatrudnienia ubezpieczony budował rozdzielnie wysokiego i niskiego napięcia w stacjach transformatorowych, zajmował się konserwacją tych instalacji w systemie zmianowym, nadzorował te rozdzielnie, usuwał usterki i awarie.

W zakładzie pracy zamiennie używano pojęć elektryk, elektromonter, na co wskazują między innymi angaże dotyczące zmian stawek osobistego zaszeregowania ubezpieczonego, w okresie jego zatrudnienia.

Ubezpieczony w 20.06.1970 r. ukończył (...) Szkołę Zawodową w C. w zawodzie elektromontera.

Nadto przed rozpoczęciem zatrudnienia uzyskał tytuł robotnika wykwalifikowanego w zawodzie elektromontera.

dowód: **akta sprawy:** wyjaśnienia ubezpieczonego – k. 17-17 v. w zw. z k. 18 (00:03:38-00:11:06), zeznania świadka T. M. – k. 25 v. w zw. z k. 27 (00:05:17-00:14:10), zeznania świadka E. C.- k. 25 v. w zw. z k. 27 (00:14:11-00:21:32), zeznania świadka P. D.- k. 25 v. w zw. z k. 27 (00:21:33-00:27:44), **akta emerytalne:** świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 16.06.2011 r. – k. 8, świadectwo pracy z dnia 07.01.2013 r. – k. 19, **akta osobowe koperta k. 15 akt sprawy:** angaże z dnia 01.10.1975 r., 01.01.1978r., 24.11.1983 r., 30.09.1980 r. kwestionariusz osobowy, świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej w zawodzie elektromontera, świadectwo otrzymania tytułu robotnika wykwalifikowanego w zawodzie elektromontera,

Praca ubezpieczonego od 12.08.1974 roku do 30.04.1991 roku w trakcie zatrudnienia w (...) S.A. w C. była pracą w warunkach szczególnych (16 lat 8 miesięcy i 19 dni).

Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

dowód: j/w

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego Z. L. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Dyspozycja przepisu § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) stanowi natomiast, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Podkreślenia wymaga fakt, iż jedynie łączne spełnienie wszystkich wymienionych przesłanek uprawnia do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury. Innymi słowy nie wystąpienie jednej z przesłanek pozbawia ubezpieczonego prawa do emerytury w niższym niż powszechny wiek emerytalny. Bez wątplenia ubezpieczony osiągnął wiek 60 lat na dzień wydania zaskarżonej decyzji oraz posiada ponad 25 letni okres pracy według stanu na 01.01.1999r. Spór w niniejszej sprawie dotyczył natomiast wykazania przez Z. L. wymaganego powołanym przepisem stażu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy odmówił zaliczenia mu do stażu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia od 12.08.1974 r. do 30.04.1991 r. z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. w C., ponieważ w świadectwie pracy z dnia 16.06.2011 r. podano stanowisko: elektryk, natomiast w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach podano, że pracował na stanowisku: elektromonter instalacji elektrycznych przemysłowych.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 KPC, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok SN z 4 października 2007 r. I UK 111/07).

Ugruntowany jest w orzecznictwie pogląd, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152).

Stanowisko, na jakim zatrudniony był ubezpieczony w spornym okresie tj. 12.08.1974 r. do 30.04.1991 r. zostało określone jako elektromonter. Nie ulega wątpliwości, iż tego typu oznaczone stanowisko pracy, nie zostało wymienione w wykazach określających rodzaje prac, których wykonywanie uprawnia do wcześniejszej emerytury. Ubezpieczony we wniesionym odwołaniu, jak również w przebiegu procesu konsekwentnie podnosił, iż będąc zatrudnionym w (...) S.A. w C. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace elektromontera.

Praca ubezpieczonego polegała na budowaniu rozdzielni wysokiego i niskiego napięcia w stacjach transformatorowych, konserwacji tych instalacji w systemie zmianowym, nadzorowaniu tych rozdzielni, usuwaniu usterek i awarii.

Praca elektromontera instalacji elektrycznych przemysłowych należy do kategorii wymienionych w załączniku A do Rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r. w dziale II – jako prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

Prace, jakie wykonywał wnioskodawca zostały również zamieszczone w wykazie A dziale II, pod poz. 1 pkt 5 – elektromonter stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę (Dz. Urz. MB i PMB nr 3, poz. 6 z 1983 r.).

Określenie stanowiska pracy nie może stanowić podstawy nieuznania spornego okresu za pracę w szczególnych warunkach, w sytuacji, gdy istotne jest, jakie prace wykonywał ubezpieczony, a nie na jakim stanowisku. Materiał dowodowy zebrany w sprawie, a w szczególności dokumentacja akt osobowych, zeznania świadków, jak i wyjaśnienia samego ubezpieczonego oraz analiza charakteru jego pracy pozwala stwierdzić, iż wykonywał on pracę wymienioną w załączniku A do Rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. w dziale II, obejmuje prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia od 12.08.1974 r. do 30.04.1991 r. w (...) S.A. w C. wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Z zeznań słuchanych w sprawie świadków T. M., E. C. oraz P. D., wynika, iż że w spornym okresie ubezpieczony wykonywał czynności zaliczane do prac w szczególnych warunkach. Nadto świadek P. D. wyjaśnił, że w zakładzie pracy nazwy elektryk i elektromonter były stosowane zamiennie. W tym miejscu podkreślenia wymaga również fakt, że ubezpieczony w momencie zatrudnienia posiadał już stosowne uprawnienia do zajmowania spornego stanowiska pracy.

Zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne albowiem były one stanowcze, logiczne, zgodne i wzajemnie się uzupełniały. Świadczyli oni osobami, które miały bezpośredni kontakt z ubezpieczonym w trakcie świadczenia przez niego pracy w przedmiotowym zakładzie pracy, zorientowane zatem były w materii będącej przedmiotem ich zeznań. Zeznania te znajdują oparcie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w postaci akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) S.A.

Sąd mając na względzie specyfikę pracy elektromontera instalacji elektrycznych przemysłowych, oraz warunki pracy, jak również dokumenty -akta osobowe Z. L. dokumentujące przebieg jego zatrudnienia ustalił, iż ubezpieczony w okresie pracy tj. od 12.08.1974 r. do 30.04.1991 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę elektromontera instalacji elektrycznych przemysłowych, która zaliczana jest do wykonywanych w szczególnych warunkach.

Oznacza to, iż istotnie na dzień 01.01.1999r. ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15-to letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, a tym samym spełnia przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku w oparciu o art. 184 i art. 32 st. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu Z. L.prawo do emerytury, począwszy od (...)r. tj. od dnia następnego po dniu osiągnięcia wieku 60 lat, o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 118 ust.1a w/w ustawy stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, uznając, że dokumenty przedłożone przez ubezpieczonego tj. świadectwo pracy z dnia 07.01.2013 r. oraz świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 16.06.2011 r., pozwoliły już na etapie postępowanie przed organem rentowym na ustalenie, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w (...) S.A. w C. wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na względzie Sąd stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, o czym orzekł w punkcie II sentencji wyroku.